

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bohdan Bieniek

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z wniosku R. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w P.
o zasiłek chorobowy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 17 września 2020 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego w K.
z dnia 26 maja 2020 r., sygn. akt III Ua (...) (III 2 WSC (...)),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 26 maja 2020 r. odrzucił jako niedopuszczalną skargę kasacyjną wnioskodawcy R. K. od wyroku tego Sądu z dnia 29 listopada 2019 r., III Ua (...), w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w P. o zasiłek chorobowy.

W motywach orzeczenia Sąd Okręgowy wskazał, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna, gdyż sprawa w której ją wniesiono jest sprawą o prawo majątkowe, a tym samym dopuszczalność skargi kasacyjnej uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 k.p.c.). Co prawda w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia określona została na kwotę 13.584 zł, ale zarządzeniem z dnia 27 marca 2020 r. pełnomocnik wnioskodawcy został

wezwany do podania prawidłowej wartości przedmiotu zaskarżenia przy uwzględnieniu, że zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 29 listopada 2019 r., jak i wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 27 sierpnia 2019 r., IV U (...), dotyczyły jedynie decyzji organu rentowego z dnia 19 września 2018 r. odmawiającej wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 4 sierpnia 2018 r. do dnia 18 sierpnia 2018 r.

Pismem z dnia 9 kwietnia 2020 r. pełnomocnik wnioskodawcy wyjaśnił, że wartość należnego zasiłku chorobowego za okres od dnia 4 sierpnia 2018 r. do dnia 18 sierpnia 2018 r. wynosi 723,45 zł. Natomiast wysokość zaległych składek jakie wnioskodawca byłby zobowiązany uregulować, gdyby nie przysługiwało mu prawo do zasiłku chorobowego we wrześniu stanowi kwotę 808,14 zł. Oznacza to, że łączna wartość przedmiotu zaskarżenia dotycząca samej decyzji z dnia 19 września 2018 r. wynosi kwotę 1.531,59 zł. Jednocześnie pełnomocnik wnioskodawcy podniósł, że wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 27 sierpnia 2019 r. został wydany w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt IV U (...), do którego to postępowania, zgodnie z art. 219 k.p.c., zostały połączone do wspólnego rozpoznania także sprawy z odwołania od dalszych decyzji organu rentowego, odmawiających wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za kolejne okresy niezdolności do pracy. Wobec tego sprawy te pozostają ze sobą w związku lub mogły być objęte jednym pozwem. Ponadto wyrok wstępny Sądu Rejonowego w K. ma znaczenie nie tylko dla rozpatrzenia odwołania od decyzji organu rentowego z dnia 19 września 2018 r., ale także dla odwołań od pozostałych decyzji odmawiających wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego. Zdaniem pełnomocnika wnioskodawcy na wartość przedmiotu zaskarżenia składa się wartość niewypłaconego wnioskodawcy zasiłku chorobowego na podstawie decyzji organu rentowego z dnia 19 września, 30 listopada 2018 r. oraz z dnia 3 stycznia, 7 lutego, 8 marca, 8 kwietnia i 9 kwietnia 2019 r., a także wartość zaległych składek na ubezpieczenie społeczne za te okresy. A zatem wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 13.853,49 zł.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższe wyliczenie nie miało uzasadnienia. Na obecnym etapie postępowania znaczenie ma apelacja wnioskodawcy wywiedziona od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 27 sierpnia 2019 r. Wyrok ten ma

charakter wyroku częściowego i odnosi się do odwołania od decyzji organu rentowego z dnia 19 września 2018 r., którą odmówiono wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 4 do dnia 18 sierpnia 2018 r. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 maja 1998 r., I PKN 142/98 (LEX nr 35405), podniósł, że wartością przedmiotu zaskarżenia w kasacji dotyczącej wyroku częściowego jest wartość części żądania objętego tym wyrokiem. Tym samym ocenie podlega roszczenie o ustalenie prawa do zasiłku chorobowego, którego odmówiono wnioskodawcy decyzją z dnia 19 września 2018 r. Sąd Okręgowy stwierdził, że błędne jest również zaliczenie do wartości przedmiotu sporu w sprawie o zasiłek chorobowy wartości zaległych składek, jakie ubezpieczony zobowiązany jest opłacić w razie odmowy prawa do zasiłku. W postanowieniu z dnia 24 maja 2005 r. I UZ 7/05 (OSNP 2006 nr. 5-6, poz. 101), Sąd Najwyższy przyjął, że w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, której przedmiot stanowi odwołanie od decyzji odmawiającej przyznania zasiłku chorobowego, wartość przedmiotu sporu stanowi kwota zasiłku za okresy, których dotyczyła decyzja. Natomiast sumowanie wartości kolejnych zasiłków chorobowych byłoby uzasadnione jedynie w sytuacji występowania nieprzerwanego okresu zasiłkowego co w przedmiotowej sprawie nie ma miejsca, gdyż pomiędzy okresem zasiłkowym objętym zaskarżoną decyzją, a kolejnym okresem wskazanym w decyzji z dnia 30 listopada 2018 r. występują istotne przerwy. W konsekwencji wartość przedmiotu zaskarżenia w rozpoznawanej sprawie, zgodnie z pismem pełnomocnika wnioskodawcy z dnia 9 kwietnia 2020 r., wynosi 723,45 zł. Wobec powyższego skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu gdyż przedmiotowa sprawa jest sprawą z zakresu ubezpieczeń społecznych, a wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych (art. 398² § 1 k.p.c.).

W zażaleniu na powyższe postanowienie pełnomocnik wnioskodawcy, wskazując na naruszenie art. 21 k.p.c. w związku z art. 398² § 1 k.p.c., przez niewłaściwe zastosowanie, wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia, podnosząc w uzasadnieniu, że wyrok częściowy Sądu Rejonowego w K. z dnia 27 sierpnia 2019 r., IV U (...), został wydany w postępowaniu, w którym zostały połączone do wspólnego rozpoznania także sprawy z odwołania od dalszych decyzji organu rentowego, odmawiających wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za kolejne okresy niezdolności do pracy.

W ocenie pełnomocnika wnioskodawcy wyrok częściowy Sądu Rejonowego w K. ma znaczenie rozstrzygające dla rozpatrzenia odwołania od decyzji z dnia 19 września 2018 r., jak też dla odwołań od pozostałych decyzji organu rentowego. Tym samym na wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną. składa się wartość niewypłaconego zasiłku chorobowego oraz wartość zaległych składek na ubezpieczenie społeczne za wszystkie okresy objęte decyzjami organu rentowego, od których odwołania zostały połączone do wspólnego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione. W niniejszej sprawie przedmiotem wyrokowania Sądów obu instancji było żądanie wnioskodawcy wypłaty zasiłku chorobowego. W judykaturze utrwalony jest pogląd, że sprawa o prawo do zasiłku chorobowego jest sprawą majątkową, w której dopuszczalność skargi kasacyjnej zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2013 r., III UZ 13/13, LEX nr 1555723; z dnia 8 sierpnia 2012 r., I UZ 71/12, LEX nr 1619824; z dnia 11 października 2006 r., I UZ 18/06, LEX nr 950613; z dnia 13 marca 2001 r., II UZ 14/01, OSNP 2003 nr 2, poz. 48; z dnia 17 stycznia 2001 r., II UZ 144/00, OSNAPiUS 2002 nr 19, poz. 473). Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna nie przysługuje zaś w sprawach o prawa majątkowe z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Sąd, do którego wniesiona zostaje skarga kasacyjna zobowiązany jest do kontroli jej dopuszczalności, co wynika jednoznacznie z art. 398⁶ § 2 k.p.c., który nakazuje odrzucenie skargi kasacyjnej z powodu jej niedopuszczalności. Sąd nie może bezkrytycznie przyjmować dowolnych twierdzeń o wartości przedmiotu zaskarżenia i powinien wezwać stronę do uzupełnienia kasacji przez skonkretyzowanie tej wartości, a dopiero następnie ocenić ją z punktu widzenia dopuszczalności skargi kasacyjnej.

Przypomnieć zatem trzeba, że ze sposobu określenia przez pełnomocnika wnioskodawcy granic zaskarżenia (art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c.) wynika, że zaskarżył on w całości wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 29 listopada 2019 r., który zapadł

na skutek apelacji wnioskodawcy od wyroku częściowego Sądu Rejonowego w K. z dnia 27 sierpnia 2019 r., oddalającego jego odwołanie od decyzji organu rentowego odmawiającej wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 4 sierpnia do dnia 18 sierpnia 2018 r. W tej sytuacji wartości przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną nie stanowi wskazana przez pełnomocnika kwota 13.853,49 zł. Po pierwsze, Sądy obu instancji orzekały jedynie o części roszczeń czyli o prawidłowości decyzji organu rentowego z dnia 19 września 2018 r. odmawiającej wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 4 sierpnia do dnia 18 sierpnia 2018 r., którego wartość stanowi kwotę 723,45 zł. Po drugie, przedmiot sporu w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych określa przedmiot decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych. Po trzecie, sprawa o prawo do zasiłku chorobowego nie jest sprawą o zapłatę składek na ubezpieczenie społeczne. Po czwarte, wartość przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej dotyczącej wyroku częściowego jest wartością objętą tym wyrokiem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 2013 r., II PZ 18/13, LEX nr 1353439). Wobec powyższego Sąd Okręgowy trafnie uznał, że wartości przedmiotu zaskarżenia w tej sprawie wynosi kwotę 723,45 zł, (kwota niewypłaconego wnioskodawcy zasiłku chorobowego za okres od dnia 4 sierpnia do dnia 18 sierpnia 2018 r. objętego decyzją organu rentowego z dnia 19 września 2018 r.), a zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest wówczas niedopuszczalna.

Godzi się także nadmienić za postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I UZ 7/05, że w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, której przedmiot stanowi odwołanie od decyzji odmawiającej przyznania zasiłku chorobowego, wartość przedmiotu sporu stanowi kwota zasiłku za okresy, których dotyczyła decyzja. Natomiast zsumowanie wartości kolejnych zasiłków chorobowych byłoby uzasadnione jedynie w sytuacji występowania nieprzerwanego okresu zasiłkowego co w przedmiotowej sprawie nie ma miejsca. Nawet jednak zsumowanie - jak chce wnioskodawca - kwot dochodzonych zasiłków chorobowych, wskazanych w zażaleniu a wynikających ze wszystkich zaskarżonych decyzji organu rentowego, stanowi kwotę 8.006,18 zł, i także nie spełnia wymagań z art. 398² § 1 k.p.c. stanowiących o dopuszczalności skargi kasacyjnej.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.